

Nr 321.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena, folkskolans tjänste- och familjepensionsreglementen samt tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna, m. m.; given Stockholms slott den 11 maj 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels godkänna härvid fogade förslag till kungörelser

1) om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008),

2) om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009),

3) om ändring i vissa delar av folkskolans tjänstepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 699),

4) om ändring i vissa delar av folkskolans familjepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 700),

5) om ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 510) för de högre kommunala skolorna samt

6) om ändring i vissa delar av familjepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 511) för de högre kommunala skolorna;

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008).

Härigenom förordnas, *dels* att 1 § 1 mom., 6 §, 7 § 3 mom., 16 § 3 mom., 25 § 4 mom., 31 § 2 mom., 32 § 2 och 3 mom. samt 35 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 skola erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår, *dels* att 2 § 3 mom. reglementet skall upphöra att gälla, *dels* att nuvarande föreskrifter i 29 § reglementet skola upptagas under beteckningen 1 mom. samt att i denna paragraf skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 2 mom., av nedan angivna lydelse, *dels* att nuvarande föreskrifter i 33 § reglementet skola upptagas under beteckningen 2 mom. samt att i denna paragraf skola införas två nya moment, betecknade 1 och 3 mom., av nedan angivna lydelse, *dels* ock att de vid reglementet såsom bilagor A och B fogade förteckningarna skola erhålla ändrad lydelse på sätt bilagor vid denna kungörelse utvisa¹.

1 §.

1 mom. Detta reglemente — — — och regeringsråd;

c) chefen för rasbiologiska institutet och följande vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anställda ordinarie tjänstemän, nämligen professor, prosector, laborator, lärare i fysikalisk diagnostik, ortopedi, medicinsk radiologi, radioterapi eller röntgendiagnostik, observator och föreståndare för zoologiska institutionens i Lund entomologiska avdelning;

d) ordinarie beställningshavare — — — fastställd personalförteckning.

6 §.

Från och — — — med *tjänstepensionsavdrag*.

Innehar tjänsteman — — — sistnämnda befattning.

I den mån förmåner enligt krigsavlöningsreglementet utgå till innehavare av i detta reglemente avsedd militär eller civilmilitär beställning, skall angående tjänstepensionsavdrag för sådan beställning gälla vad i krigsavlöningsreglementet stadgas.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1 mom., 16 § 3 mom., 31 § 2 mom. och 33 §. se 1943:505, av 2 § 3 mom., se 1942:690 samt av 7 § 3 mom. och 25 § 4 mom. ävensom av de vid reglementet såsom bilagor A och B fogade förteckningarna, se 1944:468.

7 §.

3 mom. För nedan — — — lönegraden A 24,
för professor i komposition, instrumentation och formlära vid musikhögskolan det belopp, som enligt 2 mom. gäller för lönegraden A 24,
för chefen för rasbiologiska institutet och professor vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet 492 kronor,
för innehavare av befattning vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet såsom prosektor, laborator, lärare i fysikalisk diagnostik, ortopedi, medicinsk radiologi, radioterapi eller röntgendiagnostik, observator eller föreståndare för zoologiska institutionens i Lund entomologiska avdelning 366 kronor samt
för huvudlärare vid konstfackskolan det belopp, som enligt 2 mom. gäller för lönegraden A 23.
I fråga — — — särskilt tjänstepensionsavdrag.

16 §.

3 mom. För nedan — — — 8 268 kronor samt
för innehavare av befattning vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet såsom prosektor, laborator, lärare i fysikalisk diagnostik, ortopedi, medicinsk radiologi, radioterapi eller röntgendiagnostik, observator eller föreståndare för zoologiska institutionens i Lund entomologiska avdelning 6 696 kronor.
I fråga — — — särskilt tjänstepensionsunderlag.

25 §.

4 mom. Tjänstepensionsunderlagen för — — — A 26,
för professor i arkitektur vid konsthögskolan, tillika föreståndare för arkitekturskolan, lönegraden A 30,
för annan förordnad professor vid konsthögskolan lönegraden A 24,
för professor i komposition, instrumentation och formlära vid musikhögskolan lönegraden A 24 samt
för huvudlärare vid konstfackskolan lönegraden A 23.
Vid beräkning — — — 25 år.

29 §.

1 mom. Om den — — — flera tjänstelivräntor.
2 mom. I den mån förmåner enligt krigsavlöningsreglementet utgå till den, som äger rätt till tjänstepension för i detta reglemente avsedd militär eller civilmilitär beställning, skall angående tjänstepensionsförmåner för sådan beställning gälla vad i krigsavlöningsreglementet stadgas.
På Kungl. Maj:ts prövning beror, om och i vad mån tjänstepensionsförmåner för i detta reglemente avsedd civil befattning skola minskas av den anledningen, att vederbörande erhåller avlöning i egenskap av beställningshavare på reservstat eller övergångsstat, anställningshavare i reserven eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren.

31 §.

2 mom. Försvarets läroverk.

Beträffande tid för inträdet av pensionsålder för vissa tjänstemän samt i fråga om rektorsbefattning skola de i 33 § 2 mom. meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

32 §.

2 mom. Statens sinnessjukhus.

För befattningar såsom överläkare vid statens sinnessjukhus skola tillämpas de tjänstepensionsavdrag och tjänstepensionsunderlag, som enligt 7 § 2 mom. och 16 § 2 mom. gälla för nedan angivna lönegrader, nämligen:

för överläkare	{	tillhörande lönegrad A 27	A 28
		» » A 28	A 29
		» » A 29	A 30.

3 mom. Statens anstalt för fallandesjuka.

För befattning såsom överläkare vid statens anstalt för fallandesjuka skola tillämpas det tjänstepensionsavdrag och det tjänstepensionsunderlag, som enligt 7 § 2 mom. och 16 § 2 mom. gälla för lönegraden A 29.

33 §.

Åttonde huvudtiteln.**1 mom. Musikaliska akademien med musikhögskolan.**

1. För den, som vid musikhögskolan innehar befattning såsom lärare eller ackompanjator och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, skall tjänstepensionsavdraget minskas med samma procenttal, som av berörda anledning tillämpas beträffande lönebeloppet. Härvid iakttages, att årligt pensionsavdrag, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

2. För innehavare av befattning såsom lärare eller ackompanjator vid musikhögskolan inträder pensionsåldern vid utgången av det kalenderhalvår, varunder den i 9 § avsedda levnadsåldern uppnås.

3. Vid tjänstårsberäkning jämlikt 17 § 1 mom. skall tid, varunder tjänsteman innehaft befattning vid musikhögskolan såsom lärare eller ackompanjator och varunder årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning varit bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, minskas med samma procenttal, som av berörda anledning tillämpats beträffande lönebeloppet.

Vid bedömande, huruvida förutsättningar föreligga för medgivande av rätt till förtidspension enligt 13 § 2 mom. första stycket, skall, oavsett vad i nästföregående stycke stadgats, hänsyn tagas till tjänståren beräknade på sätt i 17 § 1 mom. första och andra styckena sägs.

4. Vad i 19 och 20 §§ sägs om bestämmande av grundbelopp av invalidpension eller sjukpension för icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid skall beträffande ordinarie lärare samt extra ordinarie lärare eller ackompanjator vid musikhögskolan äga tillämpning för det fall, att årslönen vid avgången med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet. Härvid förekommande reduktion av tjänstepensionsunderlaget skall ske med samma procenttal, som av berörda anledning tillämpas beträffande lönebeloppet.

5. I den mån den tjänstgöringsskyldighet, som åtföljer befattning såsom ordinarie lärare eller extra ordinarie lärare eller ackompanjator, understiger 20 veckotimmar men vederbörande befattningshavare regelbundet under visst antal veckotimmar fullgör annan tjänstgöring såsom lärare eller ackompanjator vid musikhögskolan, skall i 1, 3 eller 4 punkten här ovan omnämnd minskning ske allenast med det procenttal, som skulle hava tillämpats, därest för årslönens bestämmande hänsyn jämväl tagits till berörda tjänstgöring.

2 mom. De allmänna — — — tekniska läroverken.

1. För lärare — — — innehaft den frånträdda rektorstjänsten.

3 mom. Konstfackskolan.

1. I fråga om befattning såsom rektor vid konstfackskolan eller föreståndare för det till skolan hörande teckningslärarinstitutet skola de i 2 mom. beträffande rektorsbefattning meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

2. För den, som innehar befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, så ock för den, som innehar befattning såsom huvudlärare och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, skall tjänstepensionsavdraget minskas med samma antal tjugufjärdedelar respektive sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats. Härvid iakttages, att årligt pensionsavdrag, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

3. För innehavare av befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare inträder pensionsåldern vid utgången av det kalenderhalvår, varunder den i 9 § avsedda levnadsåldern uppnås.

4. Vid tjänstårsberäkning jämlikt 17 § 1 mom. skall tid, varunder tjänsteman innehaft befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare och

varunder årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning varit bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, minskas med samma antal tjugufjärdedelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats.

Vid bedömande, huruvida förutsättningar föreligga för medgivande av rätt till förtidspension enligt 13 § 2 mom. första stycket, skall, oavsett vad i näst-föregående stycke stadgats, hänsyn tagas till tjänståren beräknade på sätt i 17 § 1 mom. första och andra styckena sägs.

5. Vad i 19 och 20 §§ sägs om bestämmande av grundbelopp av invalidpension eller sjukpension för icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid skall beträffande ordinarie facklärare samt extra ordinarie facklärare eller biträdande facklärare äga tillämpning för det fall, att årslönen vid avgången med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet. Härvid förekommande reduktion av tjänstepensionsunderlaget skall ske med samma antal tjugufjärdedelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats.

6. Utan hinder av vad i 25 § 1 mom. första stycket a) sägs må uppskjuten pension kunna tillkomma huvudlärare jämväl därest han icke innehaft tjänsten under tid, för vilken förordnande å densamma längst må meddelas, dock allenast om han innehaft tjänsten minst tio år.

7. Tid, varunder befattning såsom huvudlärare innehafts och varunder årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning varit bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, skall vid bestämmande på sätt i 25 § 3 mom. första stycket sägs av grundbelopp av uppskjuten pension för huvudläraren ävensom vid tjänstårsberäkning jämlikt 17 § 1 mom., där sådan beräkning förekommer, minskas med samma antal sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats.

8. Vid bestämmande på sätt i 25 § 3 mom. första stycket sägs av grundbelopp av invalidpension eller sjukpension för huvudlärare, för vilken årslönen vid avgången med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, skall tjänstepensionsunderlaget reduceras med samma antal sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats.

35 §.

2 mom. Navigationsskolorna.

Beträffande tid för inträdet av pensionsålder för vissa tjänstemän samt i fråga om rektorsbefattning skola de i 33 § 2 mom. meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945.

I anslutning till kungörelsens ikraftträdande och med avseende å allmänna tjänstepensionsreglementets tillämpning från och med nämnda dag å direktör för musikhögskolan skola gälla följande

Övergångsbestämmelser.

1. Vid tillämpning av stadgandet i 16 § 1 mom. andra stycket å den, som den 1 juli 1945 vid musikhögskolan innehar ordinarie lärarbefattning eller extra ordinarie befattning såsom lärare eller ackompanjator, skall så anses, som om före nämnda dag innehavd icke-ordinarie befattning vid högskolan såsom lärare eller ackompanjator varit förenad med tjänstepensionsrätt, varvid gällt ett tjänstepensionsunderlag av 5 124 kronor för lärarbefattning och 2 760 kronor för befattning såsom ackompanjator.

2. Den, som den 1 juli 1945 vid musikhögskolan innehar ordinarie lärarbefattning, vilken han tillträtt efter den 1 juli 1935, annan extra ordinarie lärarbefattning än i nästföljande stycke sägs eller extra ordinarie befattning såsom ackompanjator, må såsom tjänstår tillgodoräkna tid före förstnämnda dag, varunder han vid högskolan eller musikkonservatoriet innehaft med tjänstepensionsrätt icke förenad anställning såsom lärare eller ackompanjator, i den omfattning tiden fått tillgodoräknas, om anställningen varit extra ordinarie och under berörda tid gällt samma avlönings- och pensionsbestämmelser, som äro tillämpliga från och med den 1 juli 1945.

För den, som den 1 juli 1945 vid musikhögskolan innehar extra ordinarie befattning såsom lärare i kontrabasspelning, skall i fråga om tillgodoräkning såsom tjänstår av tid före nämnda dag, varunder befattningshavaren vid högskolan eller musikkonservatoriet innehaft anställning såsom lärare, med undantag från vad i 17 § 2 mom. sägs gälla, att berörda tid må tillgodoräknas minskad med 65 procent.

3. Vid bestämmande jämlikt 24 § 3 mom. första stycket av förordnandepensions grundbelopp för den, som den 1 juli 1945 innehar ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatt befattning såsom direktör för musikhögskolan och i en följd därmed före nämnda dag innehaft med tjänstepensionsrätt icke förenad befattning såsom direktör för högskolan eller musikkonservatoriet, må i beräkning tagas den sammanlagda tiden för innehav av befattning, som nu sagts.

4. Stadgandet i 29 § 2 mom. andra stycket skall icke äga tillämpning beträffande tjänstepension, vartill rätt inträtt före den 1 juli 1945.

Pensionsåldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För innehavare — — — angivna levnadsålder.

A. Befattningshavare i allmänhet.¹

Befattningar	Levnadsålder, år	Befattningar	Levnadsålder, år
Eldare	63	Maskinist av 1:a klass	63
Eldare av 1: a klass	63	Maskinist av 2:a klass	63
Eldare av 1:a klass	63	Maskinist av 3:e klass	63
Eldare av 2:a klass	63	Maskinmästare	63
Expeditionsvakt	63	Museivakt	63
Expeditionsvakt, tillika eldare, på övergångsstad	63	Preparator	63
Expeditionsvakt, tillika portvakt	63	Vaktmästare	63
Förste expeditionsvakt	63	Vaktmästare och maskinist	63
Förste kontorist	63	Vaktmästare, tillika automobilförare (chaufför)	63
Förste museivakt	63	Vaktmästare, tillika preparator	63
Förste vaktmästare	63	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	63
Institutionsvaktmästare	63	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass	63
Kansliskrivare	63		
Kontorist	63		

B. Befattningshavare vid vissa verk.¹

Verk och befattningar	Levnadsålder, år	Verk och befattningar	Levnadsålder, år
1. Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet.		Kapten vid fälttygkåren	55
Andra huvudtiteln.		Kapten vid fortifikationskåren	55
-----	---	Kapten vid intendenturkåren	55
<i>Statens uppfostringsanstalt å Bona.</i>		Musikdirektör av 1. graden	55
Förste förman	63	Sergeant vid fortifikationskåren	55
Yrkesmästare av 2:a klass	63	Fanjunkare i kassörsbefattning	60
Uppsyningsman	63	Fanjunkare vid fortifikationskåren	55
Yrkesmästare av 1:a klass	63	Poliskonstapel	55
-----	---	-----	---
Fjärde huvudtiteln.		Fätläkare	60
-----	---	Överfältveterinären	60
<i>Armén.²</i>		<i>Marinen.²</i>	
Löjtnant vid intendenturkåren	55	Löjtnant vid marinintendenturkåren	55
Musikdirektör av 2. graden	55	Musikdirektör av 2. graden	55
		Kapten vid marinintendenturkåren	55

¹ För befattning — — — upptagen pensionsålder.

² För beställning — — — upptagen pensionsålder.

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år		
Musikdirektör av 1. graden	55	<i>Statens uppfostringsanstalt för sinnes- slöa gossar.</i>	—		
Kommendörkapten av 2. graden vid marinintendenturkåren	60				
Underofficer av 2. graden	55	<i>Statens anstalt för fallandesjuka.</i>	—		
Flaggunderofficer i kassörsbefattning .	60				
Flaggunderofficer, annan än i kassörs- befattning	55	Sjukvårdspersonal: Sköterska 55 Översköterska 55 Föreståndarinna 55 Första föreståndarinna 55	—		
Polisöverkonstapel, tillika poliskom- missarie	60				
<i>Flygvapnet.¹</i>				Ekonomipersonal: Maskinist 63	—
Musikdirektör av 2. graden	55				
Kapten i intendenturbefattning	55				
Musikdirektör av 1. graden	55				
Major i intendenturbefattning	60	<i>Landsfiskalerna.</i>	—		
Chef för flygflottilj	55	Åttonde huvudtiteln.	—		
Fanjunkare i kassörsbefattning	60				
Verkmästare av 2. klassen	60				
Femte huvudtiteln.		<i>Naturhistoriska riksmuseet.</i>	—		
<i>Riksförsäkringsanstalten.</i>					
Materialförvaltare	63	Maskinist på övergångsstat	63		
<i>Yrkesinspektionen.</i>		Uppsyningsman	63		
<i>Pensionsstyrelsen.</i>		<i>Domkapitlen och stiftsnämnderna.</i>			
Materialförvaltare	63	Skoglig personal hos stiftsnämnderna: Stiftsjägmästare	63		
<i>Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes.</i>		<i>Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan.</i>			
<i>Statens bakteriologiska laboratorium.</i>		<i>Uppsala universitet.</i>			
Laboratoriebiträde	63	—	—		
Stallförman	63				
Förste laboratoriebiträde	63				
<i>Statens sinnessjukhus.</i>		—	—		
<i>Statens sinnessjukhus.</i>					
Sjukvårdspersonal:				Vetenskapliga institutioner och inrätt- ningar, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna, m. m.:	
Sköterska	55			Trädgårdsförman	63
Översköterska	55			Maskinist	63
Föreståndarinna	55			Trädgårdsmästare i lönegrad A 9	63
Första föreståndarinna	55			Instrumentmakare	63
Förste uppsyningsman	60	Kansliet:			
Ekonomipersonal:		Portvakt	63		
Maskinist	63	Drätselverket:			
		Reparatör	63		

¹ För beställning — — — upptagen pensionsålder.

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
<i>Lands universitet.</i>		<i>Veterinärhögskolan.</i>	
Vetenskapliga institutioner och inrättningar, tillhörande medicinska och filosofiska fakulteterna:		Port- och telefonvakt	63
Hantverkare	63	Fodermarsk	63
Trädgårdsförman	63	Ladugårdsförman	63
Maskinist	63	Sjukvårdarförman	63
Trädgårdsmästare i lönegrad A 9. .	63	Maskinist på övergångsstat	63
Universitetsvaktmästare på övergångsstat	63	-----	-----
<i>Tandläkarinstitutet.</i>		Tionde huvudtiteln.	
Reparatör	63	<i>Sveriges geologiska undersökning.</i>	
<i>Karolinska sjukhuset.</i>		Hantverkare	63
-----	-----	<i>Statens provningsanstalt.</i>	
Ekonomipersonal:		-----	-----
Hantverkare	63	<i>Lotsstyrelsen.</i>	
Reparatör	63	-----	-----
Trädgårdsmästare	63	Fyringenjör	63
Maskinist	63	Förste fyringenjör	63
Administrations- och kontorspersonal:		<i>Lots- och fyrstaten.</i>	
Kassör	63	-----	-----
<i>Serafimerlasarettet.</i>		<i>Fyrpersonal:</i>	
-----	-----	Fyrmästare	63
Ekonomipersonal:		Personal å tjänstefartyg:	
Hantverkare	63	Befälhavare	63
Snickare	63	-----	-----
Trädgårdsmästare	63	2. Statens affärsdrivande verk.	
Reparatör	63	Postverket.	
Maskinist	63	-----	-----
Maskinist på övergångsstat	63	Transportmästare	63
Maskinmästare på övergångsstat ..	63	Ritare	63
<i>Tekniska högskolan i Stockholm.</i>		Telegrafverket.	
Hantverkare	63	-----	-----
Maskinist	63	Statens vattenfallsverk.	
<i>Chalmers tekniska högskola.</i>		-----	-----
Värmeledningsskötare	63	Linjemästare i lönegrad A 14	63
<i>De allmänna läroverken.</i>		Mätaretekniker	63
-----	-----	-----	-----
Nionde huvudtiteln.		Statens vattenfallsverk.	
<i>Lantbrukshögskolan.</i>		-----	-----
Maskinist	63	Linjemästare i lönegrad A 14	63
Trädgårdsmästare	63	Mätaretekniker	63
-----	-----	-----	-----

Bilaga B.

Tjänstaldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För följande — — — utgöra 25.¹

Verk och befattningar	Verk och befattningar
1. Allmänna civillförvaltningen och försvarsväsendet.	Åttonde huvudtiteln.
-----	-----
Fjärde huvudtiteln.	<i>Musikaliska akademien med musikhögskolan.</i>
-----	Lärare
<i>Armén.²</i>	Sekreterare
-----	Professor i komposition, instrumentation och formlära
Musiksergeant	<i>Uppsala universitet.</i>
Fanjunkare, annan än i kassörsbefattning eller vid fortifikationskåren	Fogde
Styckjunkare	Observator
-----	Lärare i fysikalisk diagnostik
Fätläkare	Lärare i medicinsk radiologi
<i>Marinen.²</i>	-----
-----	<i>Dövstumskolorna.</i>
<i>Flygvapnet.²</i>	Sjuksköterska
-----	<i>Konstfackskolan.</i>
Sergeant	Huvudlärare
Fanjunkare, annan än i kassörsbefattning	<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>
Flygläkare av 1. graden	-----
-----	2. Statens affärsdrivande verk.
Flygdirektör av 1. graden	-----
<i>Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar.</i>	-----

¹ För befattning — — — samma tjänstebenanaming.

² För beställning — — — utgöra 25.

Förslag

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009).

Härigenom förordnas, *dels* att 5 §, 6 § 3 mom., 11 § 3 mom., 15 § 3 mom., 20 § 2 mom., 21 § 2 och 3 mom. samt 24 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att 1 § 4 mom. reglementet skall upphöra att gälla, *dels* att i 18 § reglementet skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angivna lydelse, *dels ock* att nuvarande föreskrifter i 22 § reglementet skola upptagas under beteckningen 2 mom. samt att i denna paragraf skola införas två nya moment, betecknade 1 och 3 mom., av nedan angivna lydelse.¹

5 §.

Från och — — — med *familjepensionsavdrag*.

Innehar tjänsteman — — — sistnämnda befattning.

I den mån förmåner enligt krigsavlöningsreglementet utgå till innehavare av i detta reglemente avsedd militär eller civilmilitär beställning, skall angående familjepensionsavdrag för sådan beställning gälla vad i krigsavlöningsreglementet stadgas.

6 §.

3 mom. För nedan — — — lönegraden A 24,

för professor i komposition, instrumentation och formlära vid musikhögskolan det belopp, som enligt 2 mom. gäller för lönegraden A 24,

för chefen för rasbiologiska institutet och professor vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet 435 kronor,

för innehavare av befattning vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet såsom prosektor, laborator, lärare i fysikalisk diagnostik, ortopedi, medicinsk radiologi, radioterapi eller röntgendiagnostik, observator eller föreståndare för zoologiska institutionens i Lund entomologiska avdelning 327 kronor samt

för huvudlärare vid konstfackskolan det belopp, som enligt 2 mom. gäller för lönegraden A 23.

I fråga — — — särskilt familjepensionsavdrag.

¹ Senaste lydelse av 1 § 4 mom., se 1942:691, av 6 § 3 mom. och 15 § 3 mom., se 1944:469 samt av 11 § 3 mom., 20 § 2 mom., 22 § och 24 § 2 mom., se 1943:506.

11 §.

3 mom. För nedan — — — 3 036 kronor samt för innehavare av befattning vid universitet eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet såsom prosektor, laborator, lärare i fysikalisk diagnostik, ortopedi, medicinsk radiologi, radioterapi eller röntgendiagnostik, observator eller föreståndare för zoologiska institutionens i Lund entomologiska avdelning 2 532 kronor.

I fråga — — — särskilt familjepensionsunderlag.

15 §.

3 mom. För befattningar — — — A 26, för professor i arkitektur vid konsthögskolan, tillika föreståndare för arkitekturskolan, lönegraden A 30, för annan förordnad professor vid konsthögskolan lönegraden A 24, för professor i komposition, instrumentation och formlära vid musikhögskolan lönegraden A 24 samt för huvudlärare vid konstfackskolan lönegraden A 23.

18 §.

3 mom. I den mån efterlevande till den, å vilken detta reglemente äger tillämpning, efter den avlidne erhåller förmåner enligt krigsavlöningsreglementet, skall, i det fall att rätt till familjepension finnes för militär eller civilmilitär beställning, angående familjepensionsförmåner för sådan beställning gälla vad i krigsavlöningsreglementet stadgas och må familjepensionsförmåner för annan i detta reglemente avsedd tjänst icke utgå, med mindre Kungl. Maj:t sådant medgiver.

20 §.

2 mom. Försvarets läroverk.

I fråga om rektorsbefattning skola de i 22 § 2 mom. meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

21 §.

2 mom. Statens sinnessjukhus.

För befattningar såsom överläkare vid statens sinnessjukhus skola tillämpas de familjepensionsavdrag och familjepensionsunderlag, som enligt 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. gälla för nedan angivna lönegrader, nämligen:

för överläkare	{	tillhörande lönegrad A 27	A 28
		» » A 28	A 29
		» » A 29	A 30.

3 mom. Statens anstalt för fallandesjuka.

För befattning såsom överläkare vid statens anstalt för fallandesjuka skola tillämpas det familjepensionsavdrag och det familjepensionsunderlag, som enligt 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. gälla för lönegraden A 29.

22 §.

Åttonde huvudtiteln.**1 mom. Musikaliska akademien med musikhögskolan.**

För den, som vid musikhögskolan innehar befattning såsom lärare eller ackompanjator och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, skall familjepensionsavdraget minskas med samma procenttal, som av berörda anledning tillämpas beträffande lönebeloppet. Härvid iakttages, att pensionsavdrag för år räknat, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

I den mån den tjänstgöringsskyldighet, som åtföljer befattning såsom ordinarie lärare eller extra ordinarie lärare eller ackompanjator, understiger 20 veckotimmar men vederbörande befattningshavare regelbundet under visst antal veckotimmar fullgör annan tjänstgöring såsom lärare eller ackompanjator vid musikhögskolan, skall i nästföregående stycke omfördäld minskning ske allenast med det procenttal, som skulle hava tillämpats, därest för årslönens bestämmande hänsyn jämväl tagits till berörda tjänstgöring.

2 mom. De allmänna — — — tekniska läroverken.

1. För lärare — — — innehaft den frånträdda rektorstjänsten.

3 mom. Konstfackskolan.

1. I fråga om befattning såsom rektor vid konstfackskolan eller föreståndare för det till skolan hörande teckningslärarinstitutet skola de i 2 mom. beträffande rektorsbefattning meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

2. För den, som innehar befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, så ock för den, som innehar befattning såsom huvudlärare och för vilken årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, skall familjepensionsavdraget minskas med samma antal tjugufjärdedelar respektive sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats. Härvid iakttages, att årligt pensionsavdrag, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, jämkas till närmast högre sålunda delbara krontal.

3. Vid bestämmande av familjepensionstal för familjepension eller familjelivränta skall tid, varunder tjänsteman innehaft befattning såsom huvudlärare och varunder årslönen med hänsyn till tjänstgörings skyldighetens omfattning varit bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, minskas med samma antal sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats.

24 §.

2 mom. Navigationsskolorna.

I fråga om rektorsbefattning skola de i 22 § 2 mom. meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945. Stadgandet i 18 § 3 mom. skall icke äga tillämpning beträffande familjepension, vartill rätt inträtt före ikraftträdandet.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av folkskolans tjänstepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 699).

Härigenom förordnas, dels att 1 § 4 mom. folkskolans tjänstepensionsreglemente den 18 juli 1942 skall upphöra att gälla, dels ock att nuvarande föreskrifter i 23 § reglementet skola upptagas under beteckningen 1 mom. samt att i sistnämnda paragraf skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 2 mom., av nedan angivna lydelse.

23 §.

1 mom. Om den — — — flera tjänstelivräntor.

2 mom. På Kungl. Maj:ts prövning beror, om och i vad mån tjänstepensionsförmåner för i detta reglemente avsedd befattning skola minskas av den anledningen, att vederbörande erhåller avlöning i egenskap av beställningshavare på reservstat eller övergångsstat, anställningshavare i reserven eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945. Stadgandet i 23 § 2 mom. skall icke äga tillämpning beträffande tjänstepension, vartill rätt inträtt före ikraftträdandet.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av folkskolans familjepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 700).

Häri genom förordnas, *dels* att 1 § 4 mom. folkskolans familjepensionsreglemente den 18 juli 1942 skall upphöra att gälla, *dels ock* att i 16 § reglementet skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angivna lydelse.

16 §.

3 mom. I den mån efterlevande till den, å vilken detta reglemente äger tillämpning, efter den avlidne erhåller förmåner enligt krigsavlöningsreglementet, må familjepensionsförmåner enligt detta reglemente icke utgå, med mindre Kungl. Maj:t sådant medgiver.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945. Stadgandet i 16 § 3 mom. skall icke äga tillämpning beträffande familjepension, vartill rätt inträtt före ikraftträdandet.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 510) för de högre kommunala skolorna.

Häri genom förordnas, *dels* att 1 § 3 mom. tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1943 för de högre kommunala skolorna skall upphöra att gälla, *dels ock* att nuvarande föreskrifter i 25 § reglementet skola upptagas under beteckningen 1 mom. samt att i sistnämnda paragraf skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 2 mom., av nedan angivna lydelse.

25 §.

1 mom. Om den — — — flera tjänstelivräntor.

2 mom. På Kungl. Maj:ts prövning beror, om och i vad mån tjänstepensionsförmåner för i detta reglemente avsedd befattning skola minskas av

den anledningen, att vederbörande erhåller avlöning i egenskap av beställningshavare på reservstat eller övergångsstat, anställningshavare i reserven eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945. Stadgandet i 25 § 2 mom. skall icke äga tillämpning beträffande tjänstepension, vartill rätt inträtt före ikraftträdandet.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av familjepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 511) för de högre kommunala skolorna.

Härigenom förordnas, *dels* att 1 § 4 mom. familjepensionsreglementet den 30 juni 1943 för de högre kommunala skolorna skall upphöra att gälla, *dels* ock att i 17 § reglementet skall tilläggas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angivna lydelse.

17 §.

3 mom. I den mån efterlevande till den, å vilken detta reglemente äger tillämpning, efter den avlidne erhåller förmåner enligt krigsavlöningsreglementet, må familjepensionsförmåner enligt detta reglemente icke utgå, med mindre Kungl. Maj:t sådant medgiver.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1945. Stadgandet i 17 § 3 mom. skall icke äga tillämpning beträffande familjepension, vartill rätt inträtt före ikraftträdandet.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 maj
1945.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss.

1. Vissa ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementenas bestämmelser för överläkare vid statens sinnessjukhus och vid statens anstalt för fallandesjuka.

Vid statens sinnessjukhus finnas överläkare av 1:a, 2:a och 3:e klass, hänfödda till respektive lönegrad A 29, A 28 och A 27 civila avlöningsreglementet. Vid statens anstalt för fallandesjuka finnes en överläkarbefattning av 2:a klass, hänförd till lönegraden A 28. Med dessa befattningar är jämlikt 52 § 7 mom. 5 punkten och 52 § 10 mom. 3 punkten civila avlöningsreglementet förenad förmån av fri tjänstebostad. Hänsyn härtill har tagits i pensionshänseende. Enligt 32 § 2 och 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt 21 § 2 och 3 mom. allmänna familjepensionsreglementet skola för ifrågavarande befattningar tillämpas de pensionsavdrag och pensionsunderlag, som gälla för följande lönegrader, nämligen för överläkare av 3:e klass A 28, för överläkare av 2:a klass A 29 och för överläkare av 1:a klass A 30; sådan överläkare vid statens sinnessjukhus, som tillika är professor i psykiatri vid universitet, har likväl i nämnda hänseenden likställts med universitetsprofessor.

I en den 16 mars 1945 dagtecknad proposition, nr 241, angående anslag till Statens sinnessjukhus: Avlöningar m. m. har förslag framlagts, att klassbeteckningarna för överläkarna vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka skola avskaffas. Vid bifall till detta förslag böra vissa ändringar av formell natur vidtagas i ifrågavarande bestämmelser i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena. Ändringarna böra träda i kraft den 1 juli 1945.

Såsom förut nämnts är enligt gällande pensionsbestämmelser sådan överläkare vid statens sinnessjukhus, som tillika är professor i psykiatri vid uni-

versitet, i egenskap av överläkare likställd med universitetsprofessor. Bestämmelsen härom avser överläkaren vid Ulleråkers sjukhus, med vilkens befattning är förenad professuren i psykiatri vid Uppsala universitet; i egenskap av professor har denne tjänsteman genom beslut, meddelat med stöd av 2 § 1 mom. b) allmänna tjänstepensionsreglementet, undantagits från allmänna tjänste- och familjepensionsreglementenas tillämpning. Emellertid har i innevarande års statsverksproposition (8 h.t., s. 153) föreslagits, att ifrågakarande överläkarbefattning och professor skola anordnas såsom från varandra fristående befattningar från och med tidpunkt, som Kungl. Maj:t bestämmer. Efter ifrågakarande tidpunkt bör innehavaren av psykiatriprofessuren äga pensionsrätt, och vidare bör föreskriften om särställning i pensionshänseende för överläkaren vid Ulleråkers sjukhus icke längre gälla. Det synes lämpligast, att härav betingade ändringar i pensionsreglementena vidtagas samtidigt med de förut nämnda ändringarna samt att Kungl. Maj:t för sig utverkar riksdagens bemyndigande att vid sidan av pensionsreglementena föreskriva, att överläkare vid statens sinnessjukhus, vilken tillika är professor i psykiatri vid universitet, fortfarande skall i pensionshänseende vara likställd med universitetsprofessor, intill dess beslut om befattningarnas åtskiljande träder i verkställighet.

2. Pensionsreglering för viss personal vid musikhögskolan.

Vid den under musikaliska akademiens inseende ställda musikhögskolan finnas ordinarie lärarbefattningar, vilka tillsätts med fullmakt och å vilka civila avlöningsreglementet samt allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena äga tillämpning; lärarbefattningarna tillhöra lönegraden A 21 civila avlöningsreglementet. Större delen av musikhögskolans personal innehar emellertid icke-ordinarie anställning och avlönas med arvode. Detta är förhållandet i fråga om dels musikhögskolans direktör, dels flertalet lärare, dels ock ackompanjatorerna. Av de icke-ordinarie lärarbefattningarna ha vissa — de s. k. arvodeslärarbefattningarna i motsats till befattningarna för biträdande lärare — tidigare varit anordnade såsom ordinarie tjänster och då varit förenade med pensionsrätt, detta oaktat full undervisningsskyldighet — vid musikhögskolan uppgående till 20 heltimmar i veckan — icke förelagt vid dessa befattningar. Vid den löneroglering för musikaliska akademien med musikkonservatoriet — vilken sistnämnda institution från och med den 1 januari 1941 ombildats till musikhögskolan — som verkställdes vid 1908 års riksdag, framhölls att särskilda skäl talade för att i detta fall lärartjänster med begränsad undervisningsskyldighet vore förenade med pensionsrätt; mången gång vore det på grund av den med dem förenade förmånen att på ålderdomen kunna komma i åtnjutande av pension, som framstående lärare kunde förvärfvas. Vid den därpå följande lönerogleringen — beslutad vid 1926 års riksdag (8 h.t., punkt 47, r.skr. nr 8 A, s. 35 ff.) — beslöts i enlighet med ett av högskolornas lönerogleringskommitté fram-

ställt förslag, att ifrågavarande befattningar skulle vara icke-ordinarie eller, såsom kommittén uttryckte sig, »erhålla karaktär av extra ordinarie befattningar och således förenas med arvoden». Kommittén anförde, att frågan om beredande av pension åt extra ordinarie befattningshavare vore under utredning; att bereda vederbörande ordinarie anställning endast i syfte att tillförsäkra honom pensionsrätt vore således med de nya pensionsbestämmelser, som syntes vara att förvänta, ej längre av samma betydelse som tidigare. I anledning av en av musikaliska akademien gjord hemställan, att den dåvarande anställningsformen skulle bibehållas, intill dess pensionsfrågan för den icke-ordinarie personalen blivit definitivt löst, underströk föredragande departementschefen, att frågan om icke-ordinarie befattningshavares pensionsrätt vore aktuell och snart syntes komma att lösas, och löneregleringsbeslutet blev i denna del grundat på kommitténs förslag. Enligt löneregleringsbeslutet skulle även direktörsbefattningen förenas med arvode; jämväl här förutsattes, att denna avlöningsform icke skulle medföra hinder att förena befattningen med pensionsrätt. Pensionsfrågan för icke-ordinarie personal i statens tjänst blev genom civila tjänstepensionsreglementet, som trädde i kraft den 1 juli 1935, löst på sådant sätt, att i princip endast extra ordinarie tjänstemän i teknisk mening — med lön enligt löneplan — erhöilo pensionsrätt. Någon ändring häri har ej skett genom allmänna tjänstepensionsreglementets tillkomst.

I en till innevarande års riksdag avlåten proposition, nr 191, angående anslag för budgetåret 1945/46 till avlöningar vid musikaliska akademien med musikhögskolan har förslag framlagts rörande en reglering av anställnings- samt avlönings- och pensionsförhållandena för personal vid nämnda institutioner. Förslaget innebär, såvitt nu är i fråga, följande.

1. Befattningen såsom direktör för musikhögskolan ombildas från arvodsbefattning till en ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatt tjänst och placeras i lönegraden C 4 civila avlöningsreglementet.

2. De med fullmakt tillsatta ordinarie lärarbefattningarna, med vilka är förenad en undervisningsskyldighet omfattande 20 veckotimmar, uppflyttas i lönegradshänseende från A 21 till A 22. Vidare inrättas dels ett antal ordinarie lärarbefattningar med en undervisningsskyldighet understigande 20 veckotimmar men uppgående till lägst 10 veckotimmar, dels ock ett antal extra ordinarie lärarbefattningar med en undervisningsskyldighet omfattande lägst 6 veckotimmar. Dessa ordinarie och extra ordinarie lärare placeras i lönegraden A 22 civila avlöningsreglementet respektive lönegraden Eo 22 civila icke-ordinariereglementet. Löneklassbeloppen för ordinarie och extra ordinarie lärare skola emellertid i förekommande fall avkortas i förhållande till det antal veckotimmar, som felar i 20 — med $2\frac{1}{2}$ procent för varje felande halv veckotimme — dock med högst 50 procent för ordinarie lärare; avkortning skall likväl övergångsvis icke ifrågakomma för de nuvarande ordinarie lärare, som äro underkastade civila avlöningsreglementet. Det har förutsatts, att även pensionsförmånerna skola avpassas efter tjänstgöringens omfattning.

Härjämte inrättas två extra ordinarie ackompanjatorsbefattningar, place-

rade i lönegraden Eo 11 civila icke-ordinariereglementet. Jämväl för dessa befattningar skola lön och pension avvägas efter tjänstgöringens omfattning, därvid 20 veckotimmar anses vara full tjänstgöring.

3. I stället för en av de med fullmakt tillsatta lärartjänsterna inrättas en professur i komposition, instrumentation och formlära, tillsatt medelst förordnande för 10 år utan möjlighet till mandatets förlängning. I löne- och pensionshänseende likställes denna befattning med sådan professorsbefattning vid konsthögskolan, som likaledes tillsättes med förordnande för begränsad anställningstid och varmed är förenad en avlöning av 10 500 kronor för år jämte rörliga tilläggsförmåner.

Vid bifall till de i nämnda proposition framlagda förslagen böra vissa ändringar vidtagas i civila avlöningsreglementet, civila icke-ordinariereglementet samt allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena. Förslag till de erforderliga ändringarna i civila avlöningsreglementet har framlagts i en förut denna dag beslutad proposition, och frågan om de ändringar, som böra vidtagas i civila icke-ordinariereglementet, kommer att anmälas för Kungl. Maj:t, sedan riksdagen meddelat sitt beslut i anledning av propositionen nr 191. Beträffande ändringarna i pensionsreglementena må nämnas följande.

Direktörsbefattningens ombildning till ordinarie tjänst, tillsatt med visstidsförordnande, medför, att allmänna tjänste- och familjepensionsreglementenas bestämmelser rörande dylika tjänster bliva tillämpliga å densamma. Någon reglementsändring påkallas icke i anledning av detta förslag.

Vad angår de med fullmakt tillsatta lärartjänsterna samt de extra ordinarie lärar- och ackompanjatorsbefattningarna, böra för dem införas vissa särskilda bestämmelser i 7 avd. allmänna tjänstepensionsreglementet och 6 avd. allmänna familjepensionsreglementet. Såvitt angår åttonde huvudtiteln finnas för närvarande i dessa avdelningar — i 33 § allmänna tjänstepensionsreglementet och 22 § allmänna familjepensionsreglementet — upptagna särbestämmelser för lärar- och annan personal vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter. De erforderliga bestämmelserna för musikaliska akademien med musikhögskolan böra i dessa paragrafer intagas under 1 mom., varjämte de nuvarande bestämmelserna i paragraferna böra hänföras till ett 2 mom.; härav föranledas även jämkningar i hänvisningarna i 31 § 2 mom. och 35 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt 20 § 2 mom. och 24 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet.

Vad angår de nya bestämmelsernas innehåll, böra till en början föreskrifter meddelas i fråga om pensionsavdrag för tid, då årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet. Härutinnan torde böra föreskrivas, att det för vederbörande lönegrad normalt avsedda tjänste- respektive familjepensionsavdraget skall minskas med samma procenttal, som av berörda anledning tillämpas beträffande lönebeloppet. Pensionsavdrag för år räknat, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, bör emellertid jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

Såvitt angår lärares och ackompanjatörs avgångsskyldighet synes anledning icke finnas att i fråga om den levnadsålder, vid vilken pensionsåldern skall inträda, göra undantag från bestämmelserna i 9 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet. För ordinarie och extra ordinarie lärare bör sålunda tillämpas 65 års pensionsålder och för extra ordinarie ackompanjator 60 års pensionsålder. Emellertid bör lämpligen — på motsvarande sätt som skett i nuvarande 33 § 2 punkten allmänna tjänstepensionsreglementet — en föreskrift meddelas om att pensionsåldern inträder först vid utgången av det kalenderhalvår, varunder ifrågavarande levnadsålder uppnås.

Rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension, tjänstelivränta, familjepension och familjelivränta bör vid dessa befattningar föreligga under de allmänt gällande förutsättningarna. Såsom villkor för att civil befattningshavare skall kunna komma i åtnjutande av förtidspension gäller, att han innehar minst det antal tjänstår, som erfordras för erhållande av hel pension. Anledning synes icke finnas att vid bedömning av förutsättningarna för förtidspension reducera tjänståren i anledning av att tjänstgöringsskyldigheten understigit 20 veckotimmar.

Tjänste- och familjepensionsförmånerna böra anpassas efter tjänstgöringsskyldighetens omfattning. I huvudsak bör detta ske genom att den tid, varunder här avsedd befattning innehafts, vid tjänstårsberäkningen i förekommande fall minskas med två och en halv procent för varje halv veckotimme, varmed tjänstgöringsskyldigheten under samma tid må ha understigit 20 veckotimmar. På grund av pensionsreglementenas utformning erfordras icke någon ytterligare anordning för att efter tjänstgöringsskyldighetens omfattning anpassa storleken av ålderspension, förtidspension, tjänstelivränta, familjepension eller familjelivränta. Tjänståldern för hel pension bör för här avsedd personal utgöra 25 år; befattning som lärare vid musikhögskolan upptages redan för närvarande i den till allmänna tjänstepensionsreglementet hörande förteckningen över befattningar, för vilka det för hel pension erforderliga antalet tjänstår skall utgöra 25.

Enligt de i allmänhet gällande bestämmelserna beräknas invalidpensions grundbelopp under hänsynstagande till tjänståren allenast för tjänsteman, som avgår efter pensionsålderns inträde; i övrigt skall grundbeloppet motsvara tjänstepensionsunderlaget eller, i fråga om icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid, nämnda underlag reducerat i samma omfattning, som vid avgången gällt i fråga om lönen. Sjukpensions grundbelopp bestämmes i första hand enligt samma grunder som i fråga om ålderspension. Grundbeloppet skall dock utgöra lägst 75 procent av tjänstepensionsunderlaget eller, i fråga om icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid, av nämnda underlag reducerat i samma omfattning, som vid avgången gällt i fråga om lönen, allt i den mån beloppet icke härigenom överstiger grundbeloppet av den ålderspension, som skulle ha tillkommit tjänstemannen, därest han under oförändrade förhållanden kvarstått i sin befattning till pensionsålderns inträde. Vad sålunda gäller i fråga om invalid- och sjukpension för icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgörings-

tid, bör tillämpas för här avsedda såväl ordinarie som icke-ordinarie befattningshavare.

I den till innevarande års riksdag avlåtna propositionen nr 296 om omorganisering av tekniska skolan i Stockholm till en konstfackskola har föreslagits, att årslönen för facklärare eller biträdande facklärare, som har reducerad tjänstgöring, på liknande sätt som för lärare och ackompanjatörer vid musikhögskolan skall regleras genom proportionell minskning av det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet. Vid reduktionsregelns tillämpning för facklärare och biträdande facklärare skall, i den mån undervisningsskyldighet i reducerad omfattning åtföljer lärarbefattningen, hänsyn jämväl tagas till annan undervisning, som vederbörande lärare fullgör vid konstfackskolan. Sistnämnda undervisning kommer därigenom även att bli pensionsgrundande. En liknande anordning i lönehänseende har ej för närvarande ansetts kunna genomföras för lärare och ackompanjatörer vid musikhögskolan med hänsyn till att avlöningskostnaderna för undervisning i den till högskolan hörande operaklassen bestridas med anlåtande av donationsmedel. Det synes emellertid skäligt, att dylik vid högskolan förekommande undervisning i pensionshänseende jämställs med undervisning, som åligger vederbörande såsom ordinarie eller extra ordinarie lärare eller såsom extra ordinarie ackompanjator. Vid pensionsbestämmelsernas tillämpning bör således i förekommande fall reduktion ske allenast med det procenttal, som skulle ha tillämpats, därest vid årslönens bestämmande hänsyn tagits till sådan vid musikhögskolan regelbundet under visst antal veckotimmar fullgjord tjänstgöring, som ej åligger vederbörande såsom ordinarie lärare eller extra ordinarie lärare eller ackompanjator.

Såsom förut nämnts avses professorsbefattningen i komposition, instrumentation och formlära skola i löne- och pensionshänseende erhålla samma ställning som sådan medelst förordnande för begränsad anställningstid tillsatt professorsbefattning vid konsthögskolan, med vilken är förenad en årslön av 10 500 kronor. Detta innebär bland annat, att för ifrågavarande befattning skola tillämpas de pensionsavdrag och pensionsunderlag, som gälla för lönegraden A 24. Tillkomsten av denna befattning föranleder behov av vissa ändringar i 7 § 3 mom. och 25 § 4 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt 6 § 3 mom. och 15 § 3 mom. allmänna familjepensionsreglementet. På sätt i annat sammanhang anföres, bör ifrågavarande professur upptagas i den såsom bilaga B till allmänna tjänstepensionsreglementet hörande förteckningen över befattningar, för vilka det för hel pension erforderliga antalet tjänstår skall utgöra 25.

Ändringarna i pensionsreglementena böra träda i kraft den 1 juli 1945. Till pensionsregleringen anknyta vissa övergångsspörsmål, berörande

1) den, som den 1 juli 1945 innehar ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatt befattning såsom direktör för musikhögskolan och i en följd därmed före nämnda dag innehaft med tjänstepensionsrätt icke förenad befattning såsom direktör för högskolan eller musikkonservatoriet;

2) den, som den 1 juli 1945 vid musikhögskolan innehar ordinarie lärarbefattning och före nämnda dag vid högskolan eller musikkonservatoriet innehaft

a) ordinarie lärarbefattning, vilken tillträtts den 1 juli 1935 eller dess-förinnan,

b) ordinarie lärarbefattning, vilken tillträtts efter den 1 juli 1935, eller

c) icke-ordinarie lärarbefattning;

3) den, som den 1 juli 1945 innehar extra ordinarie lärarbefattning i annat ämne än kontrabasspelning eller extra ordinarie befattning såsom ackompanjator och före nämnda dag innehaft med tjänstepensionsrätt icke förenad befattning såsom lärare eller ackompanjator; samt

4) den, som den 1 juli 1945 vid musikhögskolan innehar extra ordinarie lärarbefattning i kontrabasspelning och före nämnda dag innehaft lärarbefattning vid högskolan eller musikkonservatoriet.

Den under 1) avsedde nuvarande direktören för musikhögskolan har innehaft nämnda befattning vid musikkonservatoriet eller musikhögskolan från och med den 1 juli 1940, d. v. s. under 5 år före omregleringen. På grund av sin levnadsålder beräknas han icke kunna innehava befattningen efter dennas ombildning till ordinarie tjänst längre tid än omkring 8 år. Beträffande honom torde böra föreskrivas, att vid bestämmande av förordnandepensions grundbelopp jämlikt 24 § 3 mom. första stycket allmänna tjänstepensionsreglementet — enligt vilket författningsrum grundbeloppet är beroende av den tid, varunder en och samma ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatta befattning innehafts — må tagas i beräkning den sammanlagda tiden för innehav av direktörsbefattning vid musikhögskolan eller musikkonservatoriet, således även tid före tjänstens förändring till ordinarie. En föreskrift av liknande innebörd har med stöd av 1944 års riksdags beslut (prop. nr 203; r. skr. nr 466) meddelats beträffande bland andra länsarkitekter. Till sistnämnda föreskrift knöts det förbehållet, att befattningshavaren icke före 65 års ålder frivilligt avginge från tjänsten, varjämte vid dess utformning även togs hänsyn till möjligheten av att vederbörande efter 12 års innehav av ordinarie länsarkitektjänst erhöle annan befattning i statens tjänst. På grund av den här avsedde befattningshavarens levnadsålder behöva liknande anordningar icke vidtagas i detta fall.

De under 2 a) och b) avsedda befattningshavarna ha för närvarande full tjänstgöringsskyldighet, omfattande 20 veckotimmar. I propositionen nr 191 och den förut denna dag beslutade propositionen angående bland annat vissa ändringar i civila avlöningsreglementet har förutsatts, att föreskrifterna om minskning av det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet icke skola tillämpas å dessa befattningshavare, även om deras undervisningsskyldighet framdeles skulle komma att understiga nämnda antal veckotimmar. I konsekvens därmed bör reduktion för dem icke ske av pensionsavdrag, av tid efter den 30 juni 1945 vid dess tillgodoräkning såsom tjänstår eller av invalid- eller sjukpensions grundbelopp. Den under 4) avsedde nuvarande läraren i kontrabasspelning åtnjuter för närvarande av-

löning dels som ordinarie, på 1908 års lönestat kvarstående lärare med 4 veckotimmars undervisning (lön, tjänstgöringspenningar, ålderstillägg, tillfällig löneförbättring, oreglerat dyrtidstillägg och kristillägg), dels ock som biträdande lärare med 3 veckotimmars undervisning. I propositionen nr 191 har förslag framlagts om inrättande av en extra ordinarie lärarbefattning i ämnet, för närvarande med 7 veckotimmars undervisning. Därvid har förutsatts, att befattningshavaren skall äga valfrihet mellan att kvarstå vid tillämpningen av nuvarande avlöningsbestämmelser och att övergå till den extra ordinarie lärarbefattningen; i sistnämnda fall skall han lämna sin ordinarie tjänst. Med hänsyn till önskvärdheten av att den nuvarande anställnings- och avlöningsformen kan avvecklas kommer vid senare anmälan för Kungl. Maj:t av frågan om särskilda avlöningsföreskrifter för extra ordinarie lärare vid musikhögskolan att föreslås, att för den nuvarande läraren i kontrabasspelning skall, om han övergår till den extra ordinarie lärarbefattningen i ämnet, tillämpas en reduktion av det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet med högst 65 procent; avlöning avses således skola utgå för minst 7 veckotimmar. Under sådana förhållanden bör reduktion likaledes ske med högst 65 procent av pensionsavdrag, av tid efter den 30 juni 1945 vid dess tillgodoräkning såsom tjänstår samt av invalid- eller sjukpensions grundbelopp. Behov av övergångsbestämmelser i nu angivna hänseenden föreligger icke, därest huvudbestämmelserna i ämnet utformas så, att reduktion i pensionshänseende sker allenast i den mån sådan tillämpas i lönehänseende.

För befattningshavare, som avses under 2 a) eller 4), samt för vissa under 2 b) avsedda befattningshavare tillämpas för närvarande på grund av tidigare delägarskap i civilstatens änke- och pupillkassa familjepensionsavdrag (familjepensionsavgift) motsvarande tidigare för nämnda kassa stadgade avgifter. En inplacering av dessa befattningshavare i 22 lönegraden kommer enligt gällande bestämmelser att medföra, att för dem tillämpas de i allmänna familjepensionsreglementet stadgade familjepensionsavdragen, för läraren i kontrabasspelning dock med vederbörlig reduktion. Av 2 punkten övergångsbestämmelserna till nämnda reglemente samt i kungörelsen den 30 juni 1942, nr 692, meddelade närmare föreskrifter framgår, att de f. d. kassadelägarerna i vissa hänseenden komma att intaga en särställning i fråga om familjepensionsförhållandena.

En föreskrift torde böra meddelas om att vid tillämpning av det i 16 § 1 mom. andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet innefattade stadgandet rörande medeltalsberäkning av tjänstepensionsunderlag skall så anses, som om ett tjänstepensionsunderlag av 5 124 kronor varit gällande under tid, då med pensionsrätt icke förenad lärarbefattning innehafts, och som om ett tjänstepensionsunderlag av 2 760 kronor varit gällande under tid, då med pensionsrätt icke förenad befattning såsom ackompanjator innehafts. Nämnda belopp motsvara tjänstepensionsunderlagen för lönegraderna Eo 22 respektive Eo 11, till vilka lönegrader extra ordinarie lärare respektive ackompanjator efter den 30 juni 1945 hänföras. Den omständigheten, att

ordinarie lärare från och med den 1 juli 1945 uppflyttas i högre lönegrad för ordinarie tjänstemän, bör icke anses innebära övergång till annan tjänst och medför sålunda icke, att 16 § 1 mom. andra stycket allmänna tjänstepensionsreglementet kommer i tillämpning.

Någon övergångsbestämmelse erfordras icke för att reglera spörsmålet om tillgodoräkning såsom tjänstår av tid före den 1 juli 1945, såvitt fråga är om befattningshavare, som avses under 2 a). Sådan befattningshavare äger bland annat — jämlikt 10 punkten övergångsbestämmelserna till allmänna tjänstepensionsreglementet jämförd med 1 punkten övergångsbestämmelserna till civila tjänstepensionsreglementet — tillgodoräkna tid, varunder han innehåft ordinarie lärarbefattning å den före 1926 års lönerreglering gällande lönestaten eller med pensionsrätt icke förenad lärarbefattning. I intetdera fallet reduceras tiden vid tjänstårsberäkningen till följd av att tjänstgörings-skyldigheten under densamma understigit 20 veckotimmar, och tiden för innehav av icke pensionsberättigande lärarbefattning reduceras ej heller av den anledningen, att befattningshavaren därunder ej haft att erlagga pensionsavgifter eller vidkännas pensionsavdrag.

Frågan i vad mån befattningshavare, som avses under 2 b) eller c) eller 3), såsom tjänstår må tillgodoräkna tid före den 1 juli 1945, varunder han innehåft med pensionsrätt icke förenad anställning, kan i och för sig regleras i den ordning, som avses i 17 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet. Med hänsyn till att pensionsfrågan för här avsedd personal vid 1926 års lönerregleringsbeslut förutsattes skola regleras i samband med att den ordnades för annan icke-ordinarie personal torde emellertid — på motsvarande sätt som skedde vid civila tjänstepensionsreglementets tillkomst — böra lämnas ett generellt medgivande att tillgodoräkna dylik anställningstid i samma omfattning som om därunder innehåfts pensionsberättigande anställning. Anledning finnes däremot icke att till här avsedd personal utsträcka den rätt, som tillkommer under 2 a) angiven befattningshavare att såsom tjänstår i full omfattning tillgodoräkna tid, varunder tjänstgöringsskyldigheten understigit 20 veckotimmar. Övergångsbestämmelsen i ämnet bör innebära, att icke-ordinarietiden må tillgodoräknas i samma omfattning som skulle skett, om anställningen varit extra ordinarie och för densamma gällt samma avlönings- och pensionsbestämmelser, som äro tillämpliga från och med den 1 juli 1945.

Vad angår frågan, i vad mån läraren i kontrabasspelning vid en övergång till allmänna tjänstepensionsreglementet må äga såsom tjänstår taga i beräkning tid före den 1 juli 1945, varunder han innehåft pensionsberättigande eller annan lärarbefattning, skulle en tillämpning av 17 § 2 mom. nämnda reglemente medföra, att befattningshavaren finge tillgodoräkna nämnda tid oreducerad. För ett sådant resultat synes emellertid icke finnas tillräckligt fog. En anpassning av pensionsförmånerna efter tjänstgöringens omfattning och avlöningens storlek har enligt de för befattningen hittills gällande bestämmelserna skett genom det sätt, varpå pensionsunderlaget avvägs, och bör efter övergång till allmänna tjänstepensionsreglementet i princip ske genom att

tjänstårsberäkningen på lämpligt sätt regleras. I anslutning till vad för befattningshavaren avses skola gälla för tid efter pensionsregleringen torde böra föreskrivas, att tid före den 1 juli 1945, varunder befattningshavaren innehaft läraranställning vid musikkonservatoriet eller musikhögskolan, må tillgodoräknas såsom tjänstår efter minskning med 65 procent.

3. Pensionsförhållandena för lärare i fysikalisk diagnostik vid Uppsala universitet.

Allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena ha erhållit tillämpning å viss del av den personal vid universiteten och karolinska mediko-kirurgiska institutet, som ej underkastats den nya löneregleringen. Vid inordnandet under pensionsreglementena har man emellertid sökt undvika varje anordning, som kunde tänkas föregripa eller återverka på en blivande lönereglering. Av denna anledning ha reglementena gjorts tillämpliga endast å befattningshavare, vilka med avseende å anställnings- och tjänstgöringsförhållandena intaga en sådan ställning, att de utan viktigare avsteg från eljest inom statsförvaltningen följda pensioneringsprinciper kunnat inordnas under reglementena. Hit ha räknats professorer samt de olika ordinarie tjänstemän, vilka tillhöra den s. k. laboratorgraden. För dessa ha pensionsavdragen och pensionsunderlagen fastställts för professorer till samma belopp som gälla för lönegraden A 31 och för övriga här avsedda tjänstemän till de belopp som gälla för lönegraden A 26.

Till de befattningar vid universiteten, som inordnats under pensionsreglementena, hör icke befattningen såsom lärare i fysikalisk diagnostik vid Uppsala universitet. Anledningen härtill är, enligt vad som framgår av propositionen nr 277 till 1939 års lagtima riksdag, att denna befattning, ehuru uppförd på ordinarie stat, ansetts närmast ha karaktären av bisyssla. Läraren i fysikalisk diagnostik åtnjuter i denna sin egenskap från universitetets stat en avlöning allenast uppgående till 3 000 kronor (lön och tjänstgöringspenning) jämte ålderstillägg och äger i nämnda egenskap pensionsrätt enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag. Befattningen är emellertid förenad med överläkarbefattning vid Akademiska sjukhusets i Uppsala centralsanatorium, och avlöningen från universitetets stat utgår under förutsättning, att på centralsanatoriets stat är uppfört bidrag med minst 8 000 kronor till avlöningen av ifrågavarande lärare och överläkare; med överläkarbefattningen följer icke pensionsrätt.

Beträffande ifrågavarande lärarbefattning har i innevarande års statsverksproposition (8 h.t., s. 145 och 153), delvis i anslutning till ändrade förhållanden i fråga om den med befattningen förenade undervisningsskyldigheten, förslag framlagts om en omreglering från och med den 1 juli 1945 av löneförmånerna, innefattande att befattningen skall tillhöra laboratorgraden, d. v. s. förenas med en avlöning av 9 000 kronor jämte ålderstillägg.

Vid förslaget genomförande bör befattningen även inordnas under allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena, vilket också förutsatts i statsverkspropositionen. Befattningens innehavare bör därvid i pensionshänseende jämföras med den under reglementena redan inordnade personalen i laboratorisgraden. På grund härav påkallas ändringar i 1 § 1 mom., 7 § 3 mom. och 16 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt i 6 § 3 mom. och 11 § 3 mom. allmänna familjepensionsreglementet ävensom i den vid förstnämnda reglemente såsom bilaga B fogade tjänståldersförteckningen.

4. Ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena, sammanhängande med omorganisation av tekniska skolan i Stockholm.

I en den 27 april 1945 dagtecknad proposition, nr 296, har förslag framlagts till omorganisation av tekniska skolan i Stockholm. Enligt förslaget skall staten vara huvudman för skolan, vars befattningshavare således skola erhålla statsanställning och underkastas bestämmelserna i civila avlöningsreglementet och civila icke-ordinariereglementet. Beträffande de ordinarie och extra ordinarie tjänstemän, som skola finnas anställda vid ifrågavarande läroanstalt — vilken skall benämnas konstfackskolan samt bestå av en konstindustriell skola med dag- och aftonkurser, en högre konstindustriell skola och ett tekningslärarinstitut — innebär förslaget, såvitt här är i fråga, i huvudsak följande.

1. Rektorn för konstfackskolan och föreståndaren för teckningslärarinstitutet skola förordnas för viss tid och inplaceras i lönegrad E 12 respektive E 1 civila avlöningsreglementet.

2. Varje avdelning vid den högre konstindustriella skolan skall förestås av en huvudlärare, förordnad för begränsad anställningstid, nämligen för 10 år med möjlighet till förordnandets förlängning under högst 5 år. För huvudlärare med full tjänstgöringsskyldighet — 16 veckotimmar, därav en veckotimmes föreläsning — skall årslönen utgöra 10 000 kronor, och för huvudlärare med mindre omfattande undervisningsskyldighet skall årslönen utgöra nämnda belopp minskat med $\frac{1}{16}$ för varje veckotimme, varmed undervisningsskyldigheten understiger 16 veckotimmar.

3. Vid skolan inrättas dels ordinarie befattningar såsom facklärare i lönegraden A 22, dels ock extra ordinarie befattningar såsom facklärare i lönegraden Eo 22 och biträdande facklärare i lönegraden Eo 18. För samtliga skall det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet tillämpas vid 24 veckotimmars undervisningsskyldighet, varvid emellertid hänsyn även får tagas till annan undervisning vid konstfackskolan än den, som tillhör tjänsten. Omfattar undervisningsskyldigheten mindre än 24 veckotimmar, skall årslönen utgöra det för vederbörande löneklass och ortsgrupp gällande lönebeloppet, minskat med $\frac{1}{24}$ för varje felande veckotimme.

Vid bifall till de i nämnda proposition framlagda förslagen böra vissa ändringar vidtagas i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena.

Befattningarna såsom huvudlärare avses icke skola inplaceras i löneplan. Med hänsyn därtill torde bestämmelser om pensionsavdrag och pensionsunderlag för dessa befattningar böra införas i 7 § 3 mom. och 25 § 4 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet samt 6 § 3 mom. och 15 § 3 mom. allmänna familjepensionsreglementet; i överensstämmelse med den i reglementena tillämpade systematiken böra dock i nämnda moment allenast införas sådana grundläggande bestämmelser, som äro tillämpliga å huvudlärare med full tjänstgöringsskyldighet. Det för sådan huvudlärare föreslagna lönebeloppet av 10 000 kronor motsvarar nära lönebeloppet i 26 löneklassen av löneplan A civila avlöningsreglementet, vilken löneklass utgör slutlöneklass i lönegraden A 23. På motsvarande sätt som skett beträffande andra befattningar, vilka tillsättas medelst förordnande för begränsad anställningstid, bör därför stadgas, att såsom pensionsavdrag respektive pensionsunderlag för huvudlärare skall tillämpas det belopp, som gäller för lönegraden A 23.

De specialbestämmelser i pensionshänseende, som böra meddelas för konstfackskolan, torde böra införas i 33 § allmänna tjänstepensionsreglementet och 22 § allmänna familjepensionsreglementet.

Vad först angår rektor vid konstfackskolan samt föreståndare för det till skolan hörande teckningsläraarinstitutet, bör av deras hänförande till löneplan E civila avlöningsreglementet följa, att för dem tillämpas pensionsbestämmelser av samma innebörd som eljest gälla för befattningar tillhörande nämnda löneplan.

I fråga om pensionsavdrag bör en reduktionsbestämmelse meddelas för tillämpning under tid, då undervisningsskyldigheten för facklärare eller biträdande facklärare understiger 24 veckotimmar eller då undervisningsskyldigheten för huvudlärare understiger 16 veckotimmar. Reduktionsbestämmelsen synes böra anknyta till den tillämpade minskningen av lönen för full tjänstgöring och bör således innebära, att pensionsavdraget skall minskas med samma antal tjugufjärdedelar respektive sextondelar som det, varmed lönebeloppet minskats med hänsyn till begränsningen i tjänstgöringsskyldighetens omfattning. Årligt pensionsavdrag, som icke utgöres av helt med tre jämnt delbart krontal, bör emellertid jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

Vad angår tjänstemans avgångsskyldighet torde böra föreskrivas, att pensionsåldern för innehavare av befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare skall inträda vid utgången av det kalenderhalvår, varunder den såsom pensionsålder gällande levnadsåldern uppnås. Tillräcklig anledning att för lärarpersonalens vidkommande meddela bestämmelse om lägre pensionsålder än 65 år synes ej föreligga.

Rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension, tjänstelivränta, familjepension och familjelivränta torde vid befattning såsom facklärare eller biträdande facklärare böra föreligga under de allmänt gällande förutsättningarna. Detta innebär bland annat, att vederbörande måste inneha det för hel pension erforderliga antalet tjänstår för att kunna medgivas komma i åtnju-

tande av förtidspension. Anledning att vid den för detta ändamål erforderliga tjänstårsberäkningen reducera tjänståren för tid, då tjänstgöringsskyldigheten understigit 24 veckotimmar, synes icke föreligga.

För facklärare och biträdande facklärare böra tjänste- och familjepensionsförmånerna anpassas efter tjänstgöringens omfattning genom anordningar motsvarande dem, som i det föregående föreslagits för tillämpning å lärare vid musikhögskolan. Den reduktion, som bör tillämpas vid tjänstårsberäkningen samt vid fastställande av grundbeloppet av invalidpension eller sjukpension, bör i förevarande fall ske med lika stort antal tjugufjärdedelar som det, varmed lönebeloppet minskats. Vad angår det antal tjänstår, som bör fordras för hel pension, torde detta i varje fall för närvarande böra enligt huvudregeln utgöra 30 år; en omprövning härutinnan kan möjligen vara motiverad, sedan någon tid förflutit efter omorganisationen och erfarenhet vunnits om anställningsförhållandena vid skolan i dess nya form.

Enligt 25 § 1 mom. a) allmänna tjänstepensionsreglementet gäller såsom förutsättning för rätt till uppskjuten pension för tjänst, tillsatt medelst förordnande för begränsad anställningstid, att tjänsten innehafts under tid, för vilken förordnande å densamma längst må meddelas. För befattning såsom huvudlärare skulle nämnda tid utgöra 15 år. I propositionen angående tekniska skolans omorganisation har emellertid såsom en normal företeelse räknats med att anställningstiden allenast omfattar en tioårsperiod. Med hänsyn därtill torde huvudlärare böra tillförsäkras uppskjuten pension, därest han innehaft tjänsten minst tio år.

För anpassning efter tjänstgöringens omfattning av pensions- och livränteförmåner för huvudlärare erfordras särskilda bestämmelser. Enligt 25 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet bestämmes grundbeloppet av uppskjuten pension med tillämpning av de i 18 § meddelade stadgandena angående avkortad pension; beräkningen sker likväl icke på grundval av antalet tjänstår utan på grundval av den tid, varunder tjänsten innehafts. Tid, varunder huvudlärarbefattning innehafts och varunder årslönen med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning varit bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, bör härvid minskas med samma antal sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats. Enligt 25 § 3 mom. skall för tjänsteman, tillsatt medelst förordnande för begränsad anställningstid, grundbeloppet av invalidpension motsvara tjänstepensionsunderlaget och grundbeloppet av sjukpension motsvara 75 procent av nämnda underlag. Då dessa bestämmelser tillämpas på huvudlärare, för vilken årslönen vid avgången med hänsyn till tjänstgöringsskyldighetens omfattning är bestämd till lägre belopp än 10 000 kronor, bör tjänstepensionsunderlaget reduceras med samma antal sextondelar som det, varmed lönebeloppet av berörda anledning minskats. Bestämmande av tjänstelivränta för huvudlärare sker jämlikt 27 § 1 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet på grundval av tjänstårsberäkning; här bör i förekommande fall tjänstetiden reduceras efter samma regel, som enligt vad nyss sagts skulle tillämpas med avseende å bestämmande av uppskjuten pensions grundbelopp. En dylik regel bör även

meddelas med avseende å bestämmande av familjepensionstal för familjepension eller familjelivränta. För huvudlärare torde tjänstaldern för hel pension böra fastställas till 25 år; befattning såsom huvudlärare torde således böra upptagas i den såsom bilaga B till allmänna tjänstepensionsreglementet hörande tjänstaldersförteckningen.

Nu förordade ändringar i allmänna tjänstepensionsreglementet torde böra träda i kraft den 1 juli 1945. Uppkommande frågor i vad mån såsom tjänstår må tillgodoräknas tid för läraranställning vid tekniska skolan före dennas omorganisation torde böra ankomma på prövning i den ordning, som avses i 17 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet.

5. Reglering av sammanträffande förmåner.

De i gällande avlönings- och pensionsreglementen angivna lönerna och pensionerna äro i allmänhet avsedda för det regelmässiga förhållandet, att en och samma person samtidigt kommer i åtnjutande av allenast *en* dylik förmån. Där sådana förmåner sammanträffa, skall det enligt föreskrifter i reglementena i allmänhet ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, om endera av förmånerna skall minskas eller bortfalla. Vissa synpunkter på utövändet av den Kungl. Maj:t tillkommande prövningsbefogenheten finnas angivna i propositionen nr 339/1941 med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen m. m. (s. 158 ff.). I det fall att en tjänsteman med pension avgått från en viss tjänst och sedan erhåller avlöning för samma tjänst blir i regel lönen minskad med ett belopp motsvarande pensionen. Vid sammanträffande mellan å ena sidan tjänstepension för militär eller civilmilitär beställning på aktiv stat eller reservstat och å andra sidan sådan avlöning, som den pensionerade beställningshavaren enligt gällande krigsavlöningsreglemente erhåller, då han fullgör krigstjänstgöring såsom pensionsavgången beställningshavare i reserven, har emellertid regleringen fått den innebörden, att tjänstepensionen bortfaller samt avlöningen utgår oreducerad. Denna anordning, som grundar sig på föreskrifter i pensionsreglementena och i krigsavlöningsreglementet, har avsetts skola bibehållas efter ikraftträdandet av det nya krigsavlöningsreglemente, vartill förslag framlagts i en den 16 februari 1945 dagtecknad proposition, nr 65. Under förarbetena till detta reglemente har uppmärksamrats, att någon reduktionsmöjlighet för närvarande icke finnes, där tjänstepension för civil befattning sammanträffar med avlöning för beställning å reservstat eller övergångsstat eller anställning i reserven eller såsom officer vid väg- och vattenbyggnadskåren. Detta har ansetts otillfredsställande. Förslag torde nu böra föreläggas riksdagen om införande i allmänna tjänstepensionsreglementet, folkskolans tjänstepensionsreglemente och tjänstepensionsreglementet för de högre kommunala skolorna av bestämmelser, enligt vilka Kungl. Maj:t skall äga pröva, om och i vad mån tjänstepension för civil befattning må uppbäras vid sidan av avlöning i beställning av nyss angivna slag. Bestämmelserna

böra träda i kraft den 1 juli 1945. De böra icke tillämpas beträffande tjänstepension, vartill rätt uppkommit före nämnda dag.

Enligt det föreslagna nya krigsavlöningsreglementet bestämmer Kungl. Maj:t, om och i vad mån krigslön — närmast månadslön — skall utgå för viss tid efter det beställningshavare avlidit under krigstjänstgöring. De närmare bestämmelserna i ämnet torde böra innebära, att krigslönebelopp för tid efter frånfället i allmänhet skall tillfalla dödsboet. För det fall, att den avlidne efterlämnat efterlevande, som enligt av Kungl. Maj:t och riksdagen antagna familjepensionsbestämmelser äger rätt till familjepension efter honom och som tillika är dödsbodelägare, bör emellertid lönebeloppet, till den del det motsvarar sådan dödsbodelägares familjepension, avskiljas för dennes räkning och anses utgöra familjepension. Bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela föreskrift härom torde böra inhämtas av riksdagen. Frånskild hustru, vilken ej är dödsbodelägare och därför ej erhåller någon del av krigslönen, bör i förekommande fall erhålla familjepension från och med dagen näst efter frånfället. För familjepensionsberättigad efterlevande, som är dödsbodelägare, uppkommer fråga om reglering av sammanträffandet mellan å ena sidan den del av krigslönen, vilken anses utgöra familjepension, och den enligt vederbörligt familjepensionsreglemente utgående familjepensionen. Där krigslönen och familjepensionen utgå på grund av samma anställning vid försvarsväsendet, har regleringen på motsvarande sätt som i det föregående angivits beträffande krigslön och tjänstepension ansetts lämpligen böra ske så, att allenast krigslönen må utgå, varför föreskrift därom intagits i det föreslagna nya krigsavlöningsreglementet. För de fall, då familjepension för civil befattning sammanträffar med krigslön, torde i allmänna familjepensionsreglementet, folkskolans familjepensionsreglemente och familjepensionsreglementet för de högre kommunala skolorna böra föreskrivas, att familjepension enligt reglementet må till den, som för tid efter befattningshavarens frånfälle erhåller krigslön, utgå allenast i den mån Kungl. Maj:t därtill lämnar medgivande. Med krigslön bör i detta sammanhang endast förstås månadslön enligt de bestämmelser i krigsavlöningsreglementet, vilka avse fast anställd personal. Reglementsändringarna böra träda i kraft den 1 juli 1945 men böra icke avse fall, där rätt till familjepension inträtt före ikraftträdandet.

I nyssnämnda tjänste- och familjepensionsreglementen finnas för närvarande föreskrifter, enligt vilka i reglementena meddelade bestämmelser skola, i den mån krigsavlöningsreglementet vinner tillämpning, tillämpas allenast i den omfattning annat ej följer av vad i sistnämnda reglemente stadgas. Dessa föreskrifter böra upphävas och delvis ersättas med bestämmelser av jämkat innehåll.

6. Bilagorna till allmänna tjänstepensionsreglementet, m. m.

I den såsom bilaga A vid allmänna tjänstepensionsreglementet fogade *pensionsåldersförteckningen* böra vissa ändringar vidtagas.

Under rubriken »A. Befattningshavare i allmänhet» finnes angivet, att 63 års pensionsålder skall tillämpas för eldare av 1:a och 2:a klass. Till förebyggande av tvekan bör uttryckligen angivas, att nämnda pensionsålder jämväl skall tillämpas för befattningarna med tjänstebenämningen eldare utan klassbeteckning. Befattning såsom eldare finnes för närvarande vid läroanstalterna för blinda och kommer vid bifall till förslag, som framställts i de till innevarande års riksdag avlätna propositionerna nr 241 och 302, jämväl att finnas vid statens sinnessjukhus, statens anstalt för fallandesjuka, karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.

Enligt förslag, som framlagts i statsverkspropositionen, skola vissa befattningar med olika tjänstebenämningar, för vilka pensionsåldern utgör 63 år, utbytas mot befattningar såsom institutionsvaktmästare. Med hänsyn därtill bör under A angivas, att nämnda pensionsålder skall tillämpas för institutionsvaktmästare, och vidare böra de i nämnda sammanhang meddelade pensionsåldersbestämmelserna för vaktmästare, tillika trädgårdsskötare, och vaktmästare, tillika portvakt, maskinist och planteringsvakt — vilka befattningar nu finnas vid naturhistoriska riksmuseet respektive statens skogsförsöksanstalt men äro avsedda att ersättas med befattningar såsom institutionsvaktmästare — utgå såsom obehöfliga. I proposition den 27 april 1945 har förslag framlagts om inrättande av befattningar såsom institutionsvaktmästare även vid de tekniska högskolorna. Dessa befattningar äro avsedda att ersätta bland andra de nuvarande befattningarna såsom laboratorievaktmästare. Den nuvarande föreskriften att 63 års pensionsålder skall tillämpas för sistnämnda befattningshavare bör därför utgå.

Under A anges för närvarande, att 63 års pensionsålder skall tillämpas för kameralbiträde. Ordinarie befattning med denna tjänstebenämning förekommer endast vid statens sinnessjukhus, och enligt förslag i propositionen nr 241 skall befattningen där utbytas mot kontoristtjänst. Bestämmelsen om pensionsålder för kameralbiträde bör därför utgå ur pensionsåldersförteckningen.

Enligt statsverkspropositionen samt propositionerna nr 241 och 302 skola åtskilliga befattningar med olika tjänstebenämningar, för vilka nu gäller 63 års pensionsålder, ombildas till befattningar såsom maskinist. Även för de nya befattningarna bör nämnda pensionsålder tillämpas. Med hänsyn till att maskinistbefattningar med 60 års pensionsålder finnas vid försvarsväsendet och statens vattenfallsverk, bör föreskriften om 63 års pensionsålder för här avsedda maskinistbefattningar på sätt i det följande anges införas under de särskilda verken.

För närvarande tillämpas 63 års pensionsålder för maskinmästare vid karolinska sjukhuset och statens vattenfallsverk ävensom för maskinmästare av 1:a eller 2:a klass vid statens sinnessjukhus och av 2:a klass vid serafimerlasarettet. Enligt propositionerna nr 241 och 302 skola klassbeteckningarna borttagas. I anledning härav bör maskinmästare med 63 års pensionsålder upptagas under A, varjämte motsvarande nu gällande bestämmelser böra utgå.

Preparatorstjänster finnas nu inrättade vid statens bakteriologiska laboratorium, naturhistoriska riksmuseet, statens historiska museum, Uppsala och Lunds universitet, karolinska mediko-kirurgiska institutet och Sveriges geologiska undersökning. För samtliga utgör pensionsåldern 63 år. Tjänstebestämmelsen för vid veterinärhögskolan befintlig befattning såsom vaktmästare, tillika preparator — för vilken enligt föreskrift under A likaledes gäller 63 års pensionsålder — skall enligt statsverkspropositionen ändras till preparator. Föreskriften att för preparator skall tillämpas 63 års pensionsålder torde i fortsättningen böra upptagas under A; då tjänstebestämmelsen vaktmästare, tillika preparator, kvarstår vid statens veterinärmedicinska anstalt, bör föreskriften om 63 års pensionsålder för sådan befattning bibehållas.

Den hittills under A upptagna föreskriften om 63 års pensionsålder för universitetsvaktmästare på övergångsstat bör i fortsättningen införas under rubriken Lunds universitet.

Dessutom böra, för ökande av överskådligheten, befattningarna under A upptagas i bokstavsordning.

I den del av pensionsåldersförteckningen, som har rubriken »B. Befattningshavare vid vissa verk», böra följande ändringar vidtagas.

Andra huvudtiteln. Enligt förslag i statsverkspropositionen skola vissa av de vid statens uppfostringsanstalt å Bona inrättade befattningarna såsom förste förman och förman, för vilka pensionsåldern nu är 63 respektive 60 år, utbytas mot befattningar såsom yrkesmästare av 1:a och 2:a klass. För de nya befattningarna torde böra fastställas samma pensionsålder som för motsvarande befattningar vid fångvårdsanstalterna, nämligen 63 år.

Fjärde huvudtiteln. Under rubrikerna armén, marinen och flygvapnet böra vidtagas ändringar i anledning av förslag, framställda i propositionen nr 170/1945. Musikdirektörsbeställningarna i lönegraderna Oa 2 och 3 militära avlöningsreglementet böra redovisas såsom musikdirektörsbeställningar av 2. respektive 1. graden. Vidare böra regementskassörerna av 2. klassen vid armén och flottiljkassörerna av 2. klassen vid flygvapnet redovisas såsom fanjunkare i kassörsbefattning samt motsvarande befattningar vid kustartilleriet redovisas såsom flaggunderofficerare i kassörsbefattning. Pensionsåldersbestämmelsen för beställningen såsom överfältläkare bör bortfalla, då denna beställning numera utgått ur organisationen.

Femte huvudtiteln. Vid riksförsäkringsanstalten och pensionsstyrelsen finnas befattningar såsom materialförvaltare i lönegrad A 12 respektive A 10 civila avlöningsreglementet. För dessa torde pensionsåldern böra bestäm-

mas till 63 år; befattningarna motsvara före genomförandet av 1942 års tjänsteförteckningsrevision befintliga befattningar med 65 års pensionsålder. Den särskilda föreskriften om pensionsålder för preparator vid statens bakteriologiska laboratorium kan utgå vid bifall till vad i det föregående föreslagits. Vad angår statens sinnessjukhus, böra vid bifall till i propositionen nr 241 framställda förslag benämningarna förestånderska av 2:a och 1:a klass ändras till föreståndarinna respektive första föreståndarinna; av ekonomipersonal bör upptagas maskinist med 63 års pensionsålder. Motsvarande ändringar böra i pensionsåldersförteckningen vidtagas beträffande statens anstalt för fallandesjuka.

Åttonde huvudtiteln. De särskilda föreskrifterna om pensionsålder för preparator vid naturhistoriska riksmuseet, statens historiska museum, Uppsala och Lunds universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet ävensom för maskinmästare vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet böra utgå, om allmänna föreskrifter i ämnet meddelas under A. I enlighet med vad som förutsatts i statsverkspropositionen böra tjänstebefattningarna trädgårdsmedhjälpare och underträdgårdsmästare vid universiteten ersättas med trädgårdsförman och trädgårdsmästare. Vidare bör föreskrift meddelas om 63 års pensionsålder för hantverkare vid Lunds universitet, karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet ävensom för reparatör vid Uppsala universitet; dessa befattningar skola enligt statsverkspropositionen och propositionen nr 302 ersätta antingen nuvarande befattningar med nämnda pensionsålder eller ock arvodesbefattningar. Såsom förut nämnts bör universitetsvaktmästare på övergångsstat med 63 års pensionsålder upptagas under rubriken Lunds universitet. Härjämte böra befattningarna såsom reparatör vid tekniska högskolan i Stockholm och såsom maskinist vid Chalmers tekniska högskola, vilka befattningar enligt förslag, som framlagts i förenämnda proposition den 27 april 1945, skola utbytas mot befattningar såsom institutionsvaktmästare, utgå ur pensionsåldersförteckningen; ändringar i förteckningen böra vidare vidtagas med hänsyn till att tjänstebefattningarna verkmästare vid tekniska högskolan i Stockholm och eldare, tillika gårdskarlar, vid Chalmers tekniska högskola avses skola utbytas mot maskinist respektive värmeledningsskötare. Slutligen bör under tekniska högskolan i Stockholm angivas, att 63 års pensionsålder skall tillämpas för hantverkare, vilken befattning är avsedd att inrättas i stället för en nuvarande extra ordinarie snickarbefattning.

Nionde huvudtiteln. Enligt statsverkspropositionen skola vissa befattningar såsom värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass vid lanbrukshögskolan samt såsom djurskötare, förste djurskötare och fodermarsk å medicinska kliniken vid veterinärhögskolan utbytas mot befattningar såsom maskinist respektive sjukvårdarförman. För de nya befattningarna bör liksom för de hittillsvarande tillämpas 63 års pensionsålder.

Tionde huvudtiteln. Enligt statsverkspropositionen skall en expeditionsvaktsbefattning vid Sveriges geologiska undersökning utbytas mot en befattning såsom hantverkare; för denna befattning bör gälla 63 års pensions-

ålder. Pensionsåldersbestämmelsen för preparator vid ifrågavarande institution kan av förut angivet skäl utgå. I statsverkspropositionen har föreslagits, att de i lotsstyrelsen inrättade fyringenjörsbefattningarna, för vilka nu gäller 63 års pensionsålder, skola benämnas förste fyringenjörer; härav betingad ändring bör vidtagas i pensionsåldersförteckningen. Vidare skola nuvarande byråingenjörstjänster i lotsstyrelsen förändras till fyringenjörstjänster. För dessa torde i enlighet med ett av lotsstyrelsen framställt förslag böra fastställas 63 års pensionsålder. Viss ändring i pensionsåldersförteckningen, i vad den avser lots- och fyrstaten, betingas av i statsverkspropositionen framlagt förslag om att fyrmästarnas tjänstebestämmelse icke vidare skall innefatta angivande av deras tjänsteställe.

Statens affärsdrivande verk. Föreskrift torde böra meddelas, att för ritare vid postverket, vilken befattning införts i tjänsteförteckningen till civila avlöningsreglementet genom kungörelsen den 30 juni 1944, nr 518, skall tillämpas en pensionsålder av 63 år. Med hänsyn till att, på sätt i det föregående föreslagits, för maskinmästare generellt skulle tillämpas 63 års pensionsålder, bör den särskilda bestämmelsen om nämnda pensionsålder för maskinmästare vid statens vattenfallsverk utgå.

Kungl. Maj:t torde för sig böra utverka riksdagens bemyndigande att förordna om tillämpning av 63 års pensionsålder för ett expeditionsbiträde på övergångsstat vid lots- och fyrstaten, vilken pensionsålder var för henne gällande före överföringen den 1 juli 1942 till övergångsstat. Den tidigare meddelade pensionsåldersföreskriften blev upphävd den 1 juli 1942 samtidigt med att expeditionsbiträdesbefattningarna omändrades till kontoristbefattningar; den befattningshavare, varom här är fråga, överfördes emellertid till övergångsstat såsom expeditionsbiträde.

I den såsom bilaga B vid allmänna tjänstepensionsreglementet fogade *tjänstaldersförteckningen* böra i enlighet med vad i det föregående anförts införas befattningar som professor i komposition, instrumentation och formlära vid musikhögskolan, lärare i fysikalisk diagnostik vid Uppsala universitet och huvudlärare vid konstfackskolan. Ändringar i denna förteckning böra vidare göras i anledning av förslaget om ändrade tjänstebestämmelser för regements- och flottiljkassörer av 2. klassen. Slutligen böra befattningarna såsom överfältläkare vid armén och professor vid försvarsväsendets kemiska anstalt, vilka bortfallit vid omorganisationer, utgå ur förteckningen.

Hemställan.

Inom finansdepartementet ha utarbetats förslag till kungörelser om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008), om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009), om ändring i vissa delar av folkskolans tjänstepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 699), om ändring

i vissa delar av folkskolans familjepensionsreglemente den 18 juli 1942 (nr 700), om ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 510) för de högre kommunala skolorna samt om ändring i vissa delar av familjepensionsreglementet den 30 juni 1943 (nr 511) för de högre kommunala skolorna. Förslagen innefatta de ändringar i pensionsreglementena, som i det föregående förordats.

Under åberopande av vad sålunda i det föregående i skilda hänseenden anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

- 1) godkänna förenämnda förslag till kungörelser;
- 2) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad i det föregående förordats
 - a) meddela pensionsbestämmelser för överläkare vid statens sinnessjukhus, vilken tillika är professor i psykiatri vid universitet,
 - b) förordna, att avlöning, som enligt krigsavlöningsreglementet utgår för tid efter beställnings- eller befattningshavares frånfälle, skall, i den mån avlöningen motsvarar familjepension enligt av Kungl. Maj:t och riksdagen antagna familjepensionsbestämmelser till sådan efterlevande, vilken tillika är delägare i dödsboet efter den avlidne, anses utgöra sådan familjepension, samt
 - c) meddela föreskrift angående pensionsålder för expeditionsbitråde på övergångsstat hos lotsstyrelsen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Renlund.
